

Predstavitev didaktike spoznavanje okolja (SPO) in družbe (DRU)

- Učni načrt za 3.letnik
- Učni načrt za 4. letnik

Učni načrt za 3. letnik

- 30 ur predavanj (do 28.10. 2011, 4 ure skupaj)
- 15 seminarjev (od 5.12. 2011 do 19.01.2012, 2 uri skupaj)
- 30 ur laboratorijskih vaj (Sonja Plazar, Vlasta Hus)
- 75 ur samostojnega dela
- Nastopi-letni semester

Učna vsebina

- opredelitev predmetov spoznavanje okolja in družbe
- cilji, vsebine in naloge predmetov SPO, DRU
- zgodovinski pregled razvoja predmetov SPO, DRU
- temeljne značilnosti učnih načrtov SPO, DRU
- teorije učenja in poučevanja predmetov SPO, DRU
- sodobni pristopi pri poučevanju predmetov

Učna vsebina

- ravni načrtovanja SPO, DRU
- materialna tehnična osnova pouka SPO, DRU
- učna sredstva in viri
- timsko delo pri pouku spoznavanje okolja v prvem razredu
- domače naloge

Temeljni študijski viri

- članki v revijah
- diplomske naloge
- modeli učenja in poučevanja
- priročniki za učitelje
- literatura navedena v učnem načrtu
- http://www.pfmb.uni-mb.si/xinha/plugins/ExtendedFileManager/demo_images/Bolonski_St_programi/ucniNacrtiRP.pdf

Načini ocenjevanja

- portfolio (izdelki vaj, seminarji, nastopi, domače delo) - 40%
- pisni izpit-60 %

Obveznosti študenta

- obisk predavanj
- vaje (1 krat se lahko manjka)
- izdelan portfolio
- 2 hospitaciji
- 1 nastop

Temeljna vprašanja predavanja

- Kaj je didaktika SPO in DRU?
- S katerimi vedami je povezana didaktika SPO in DRU?
- V čem se kaže posebnost didaktike spoznavanje okolja v primerjavi z drugimi didaktikami?

Opredefinitev didaktike spoznavanja okolja in družbe

- pedagoška disciplina, ki proučuje zakonitosti vzgoje in izobraževanja predmeta spoznavanje okolja in družbe
- povezana z drugimi **pedagoškimi** disciplinami (splošno pedagogiko, zgodovino pedagogike, komparativno pedagogiko, didaktiko),
- **nepedagoškimi** disciplinami (filozofija, logika, sociologija, razvojno in pedagoško psihologijo) in

-
- tistimi znanstvenimi **disciplinami** iz katerih so **vsebine** učnega predmeta
  - **spoznavanje okolja**: geografija, zgodovina, sociologija, etnografija, biologija, kemija, fizika, tehnologija
  - **Družba**: geografija, zgodovina, sociologija etnografija...

Povezanost s pedagogiko

- proučuje **cilje, naloge in splošne zakonitosti** vzgoje in izobraževanja
- didaktika predmeta spoznavanja okolja in družbe mora biti usklajena z njimi
- Primer: bela knjiga o vzgoji in izobraževanju

Povezanost z zgodovino pedagogike

- vzgoja in izobraževanje (VIZ) ima svojo zgodovino in jo je potrebno v osnovi poznati
- vsak didaktični fenomen je v zgodovini šole bil posledica določenih vzrokov
- potrebno je ugotoviti, kaj je vplivalo na njegovo pojavnost, kako se je razvijal (zakonitosti razvoja), kašna je njegova aktualnost danes in kašna je njegova prihodnost (npr. integrirani pouk)
- kritičnost pri prenašanju modelov, pristopov

Povezanost s komparativno pedagogike

- proučuje pedagoške pojave v drugih državah in prav zaradi tega morajo biti specialne didaktike z njo tesno povezane
- rezultati raziskovanj v drugih državah na področju pouka predmeta SPO in DRU bi morali vplivati tudi na pouk tega predmeta pri nas
- Primer: konstruktivizem, reforma-zasnovanost učnih načrtov

Povezanost z didaktiko

- veda o poučevanju
- vsaka specialna didaktika bi naj bila usklajena s splošno didaktiko (načela, metode, oblike, strukturiranja učnega procesa...), a hkrati upoštevala svoje specifičnosti

Povezanost s filozofijo

- vsaka didaktika (posledično specialna didaktika) je zasnovana na določeni filozofski teoriji spoznavanja
- različne filozofski usmeritve (npr. sholastični dogmatizem, senzualizem, racionalizem, pragmatizem, eksistencializem..) so vplivala in vplivajo tudi danes na šolo, pouk
- vsi veliki pedagogi v preteklosti in danes utemeljujejo svoje pedagoške poglede na določeni filozofiji

Povezanost s sociologijo

- proučuje družbene okoliščine, v katerih se odvija pouk
- pojasnjuje objektivne pogoje, ki vplivajo na vzgojo in izobraževanje
- šola je vedno v funkciji družbe, zato njeno delovanje mora biti usklajeno z družbenimi okoliščinami (v socializmu kolektiv pred posameznikom)
- proučuje pa tudi odnose v kolektivu, med učenci, starši....

Povezanost s psihologijo

- proučuje psihično stanje učenca
- didaktik (učitelj) izhaja iz tega znanja in upošteva še druge dejavnike pri izbiranju pedagoških postopkov, s katerimi želi doseči določene VIZ učinke
- didaktika SPO, DRU se veliko poslužuje psiholoških znanstvenih spoznanj, predvsem spoznanj razvojne (otroške) in pedagoške psihologije
- primer : konstruktivizem-Piaget (DVD)

Povezanost s psihologijo

- proučuje psihično stanje učenca
- didaktik (učitelj) izhaja iz tega znanja in upošteva še druge dejavnike pri izbiranju pedagoških postopkov, s katerimi želi doseči določene VIZ učinke
- didaktika SPO, DRU se veliko poslužuje psiholoških znanstvenih spoznanj, predvsem spoznanj razvojne (otroške) in pedagoške psihologije
- primer : konstruktivizem-Piaget (DVD)

Povezanost z drugimi znanstveni disciplinami

- specifičnost didaktike predmeta SPO in DRU-tesno povezana z vsemi znanostmi, katerih vsebine so vključene v predmet SPO in DRU
- z družboslovnimi in naravoslovnimi disciplinami pri predmetu **spoznavanje okolja**
- z družboslovnimi vsebinami pri predmetu **družba**

Povezanost z drugimi znanstvenimi disciplinami

- vsebino predmeta SPO ne smemo razumeti kot mozaik elementarnih vsebin, vzetih iz posameznih znanosti
- vsebine predmeta se izbirajo v skladu z njegovo pedagoško funkcijo; t.j., da otrok spoznava osnovne naravoslovne in družboslovne pojave kot **edinstveno (zaokroženo) celoto**.

Povezanost z drugimi znanstvenimi disciplinami

- na tej stopnji šolanja (prvo triletje) se pouk še ne diferencira v naravoslovne in družboslovne znanosti po kriteriju posameznih znanosti
- v drugem triletju OŠ in sicer v 4. in 5. razredu se vsebine diferencirajo na družboslovne (predmet družba) in naravoslovne (naravoslovje in tehnika)

Literatura

- De Zan, I. (2006). Metodika nastave prirode i društva. Zagreb: Školska Knjiga
- Bezič, K.(1973). Metodika nastave prirode i društva. Zagreb: Školska knjiga.
- Pletenac, V.(1990). Osnove metodike nastave prirode i društva. Zagreb: Školska knjiga

Vprašanja
